

Predlog nalog za preverjanje

1. Preberi izhodiščno besedilo.

34 nedelja, 10. junij 2015

NEDELOVA SVETOVALNICA

neDELO
nedelo@delo.si

Janja Dermastja

Hči se ne zna učiti

Spoštovani,

v naši družini ne vemo, kako naj pomagamo hčerki, ki obiskuje 7. razred osnovne šole. Do 6. razreda je imela v spričevalu skoraj same petice. Zdaj pa se ji nabirajo trojke in celo dvojke. Hči je obupana, sedi z učbeniki v rokah, a pravi, da se ne zna učiti. Težave ima tudi z domačimi nalogami. Zvezke preklada po mizi in ne ve, katere naloge bi se lotila najprej. Vprašala sem že njeno razredničarko, kako naj se uči, vendar nisem dobila natančnega odgovora. Prosim vas za nasvet. Mira

Veliko otrok ima take težave. Ker niste napisali, pri katerem predmetu ima vaša hčerka največ težav, vam bom odgovorila na splošno.

Vaša hči naj se uči vedno na istem mestu, in če se le da, v istem času. Vsak dan naj si sestavi načrt dela: napiše naj, katere domače naloge mora narediti in kaj se mora naučiti do naslednjega dne.

Najprej naj se loti domačih nalog. Začne naj s tisto, ki se ji zdi najbolj neprijetna. Kadar ima v enem dnevu veliko domače naloge, naj jo razdeli v manjše kupčke – tako se ji bo zdelo, da količino lažje obvlada. Zelo ji bo pomagalo, če si bo naredila seznam domačih nalog; ko bo katero opravila, jo bo z veseljem prečrtala na seznamu in se lotila naslednje. Eden od načinov, v katerem zaporedju naj dela domače naloge, je tudi ta: najprej naj naredi lažje, nato težje, nazadnje pa najljubšo nalogo. Če ima veliko naloge, naj ima vmes tri- do petminutne odmori in se malo razgiba, ker gibanje pospešuje pomnjenje.

Ko so naloge narejene, naj prebere snov, ki so jo tisti dan obravnavali v šoli – najprej naj prebere zapiske v zvezku, nato pa še določene strani v učbeniku. Tako bo učno snov utrdila; če tega ne dela, pozabi od 70 do 80 odstotkov podatkov, ki jih je slišala pri pouku. Zelo učinkovito je, da tako ponovi tudi učno snov tistih šolskih predmetov, ki bodo na urniku naslednji dan – tako bo ves čas na tekočem z učno snovjo.

Za učinkovito učenje so nujni tudi urejeni zvezki, v katerih mora biti vsa učna snov; če je bila hčerka odsotna, jo mora prepisati. Dobri zapiski so temelj učinkovitega učenja, ker povečujejo pomnjenje, razumevanje in povezovanje učne snovi.

Preden se začne učiti določeni predmet, naj si pripravi vse učne pripomočke: zvezek, učbenik, delovni zvezek ... Najprej naj preleti besedilo v učbeniku – to pomeni, da naj prebere naslov poglavja in naj bo pozorna na mednaslove in slikovno gradivo. Lahko tudi prešteje strani, da bo imela pregled nad količino snovi, npr. če se mora naučiti štiri poglavja, naj se vsak dan nauči eno; naslednji dan naj prejšnje poglavje ponovi in se nauči novo itn. Kako naj se nauči eno poglavje? Najprej naj pozorno prebere besedilo. Če so v njem neznane besede, naj si jih prepíše na list papirja in nato poišče njihovo razlago npr. v slovarju. Besedilo v učbeniku naj razdeli na manjše enote in v njih z različnimi barvicami podčrta bistvene podatke. V manjših enotah besedila naj prepozna njihovo podtemo. Potem naj vzame list papirja in ga razdeli na dva

stolpca. V levega naj napiše podteme, v desnega pa bistvene podatke o vsaki podtemi. Nato naj pokrije desni stolpec, da vidi le podteme, in naj glasno ponovi vse, kar je napisala v desni stolpec. Ker se je v šoli zagotovo že učila delati miselne vzorce, lahko podteme in bistvene podatke uredi tudi v miselni vzorec, nato pa naj ga ustno predstavi. V obeh primerih naj ponavlja toliko časa, da bo učno snov obvladala. Med učenjem naj dela kratke odmore in se razgiba.

Zelo učinkovito je tudi učenje z učnimi karticami, še zlasti pri tujem jeziku. Pripravite barvne kartončke; na kartončke ene barve naj npr. napiše nepravilne glagole, na kartončke druge barve pa pravilne. Ali naj na eno stran kartončka napiše glagol, na drugo stran njegov prevod ali njegove oblike pri spreganju v različnih časih.

V sobi naj ime obešen koledar ocenjevanja, da bo imela pregled nad obveznostmi. Načrtovanje učenja pred pisnimi preizkusi znanja bo tako bolj obvladljivo. Pred vsakim pisnim ali ustnim preverjanjem znanja naj se začne učiti najmanj tri do pet dni prej. Zadnji dan naj le ponavlja naučeno. Lahko si sestavi tudi poskusni preizkus in ga nato reši. Lahko jo izprašate tudi vi. Koristno je, da snov ponavlja na glas – to še posebej pomaga pred ustnim ocenjevanjem.

Za dobro počutje naj si sestavi še svojo »čarobno formulo«, npr. na list papirja naj si napiše nekaj besed: »Sem sproščena, počutim se dobro, mirna sem, zmorem, dobro mi gre, sposobna sem ...« Lahko si izdela tudi plakat s temi besedami, in vedno ko ga bo pogledala, se bo počutila bolj samozavestno.

Vaši hčerki želim uspešen konec šolskega leta. ■

Vaša vprašanja za Nedelovo svetovalnico pričakujemo na naslovu: Nedelo, Dunajska 5, 1509 Ljubljana, s pripisom Za svetovalnico, ali na e-naslovu: svetovalnica@delo.si.

2. Ali je izhodiščno besedilo zasebno ali javno? _____

Po čem tako sklepaš? _____

Kje je bilo objavljeno? _____

V kateri rubriki? _____

Kdo svetuje v njej? _____

Od kod to veš? _____

3. **Iz koliko delov sestoji izhodiščno besedilo?** _____
Naštej jih.

Na kateri del se navezuje naslov izhodiščnega besedila? _____

4. **Kdo je (verjetno) določil naslov?** _____

Kdo je napisal vprašanje? _____

Kdo je napisal nasvet? _____

Komu je namenjeno izhodiščno besedilo? _____

5. **O čem govori nasvet?** _____

Katero vlogo ima prvi odstavek glede na preostale v nasvetu? _____

Kaj pa je izraženo v zadnjem odstavku nasveta? _____

6. **Katere podteme so predstavljene v odstavkih nasveta? Dopolni.**

ŠT. ODSTAVKA	PODTEMA
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	

7. V levem stolpcu preberi, katere ukrepe je za deklico priporočila svetovalka. Vsakega poveži z ustrežno utemeljitvijo, tj. kako lahko koristi deklici. Na črtico pred utemeljitvijo napiši številko ukrepa.

1	Izdelaj si seznam domačih nalog za naslednji dan.	_____	Če se boš gibal, si boš snov bolje zapomnil.
2	Obsežne domače naloge razdeli na manjše dele.	_____	Lažje se boš lotil naslednje naloge, če boš na seznamu videl, da si nekaj že naredil.
3	Preberi zapiske v zvezku, nato pa še določene strani v učbeniku.	_____	Dobil boš dober občutek in potrebno samozavest, da zmoreš.
4	Poskrbi za urejene zapiske v zvezkih.	_____	Ko boš opravil en del naloge, boš dobil dober občutek, da boš količino lažje obvladal.
5	Izdelaj koledar ocenjevanja in ga obesi v sobi.	_____	Bolje si boš zapomnil učno snov, jo razumel in povezoval.
6	Napiši si svojo »čarobno formulo«.	_____	Dobil boš pregled nad količino snovi, ki se jo moraš naučiti.
7	Med učenjem in pisanjem domače naloge imej več tri- do petminutnih odmorov in se razgibaj.	_____	Imel boš pregled nad svojimi obveznostmi.

8. **Kateri priporočeni ukrep iz 7. naloge bi pri učenju uporabil ti?** _____

Zakaj? _____

9. a) **Kaj meniš, čemu je svetovalka svetovala za dekle, da naj se uči vedno na istem mestu, in če je le mogoče, v istem času?**

b) **Kaj meniš, čemu je svetovalka svetovala za dekle, da naj nazadnje naredi najljubšo domačo nalogo?**

c) **Kaj meniš, čemu je svetovalka svetovala za dekle, da naj dan pred ocenjevanjem samo ponavlja naučeno snov?**

10. Kaj pomeni preleteti besedilo? _____
_____**11. V katerem zaporedju naj se dekle uči snov enega poglavja iz učbenika? Dejavnost, ki naj jo naredi najprej, je zaznamovana s številko 1, naslednja naj bo s številko 2 itn.**

- ___ V slovarju naj poišče razlago neznanih besed.
- ___ Najprej naj pozorno prebere besedilo iz učbenika.
- ___ To naj ponavlja toliko časa, da bo obvladala učno snov.
- ___ Neznane besede naj prepíše na list papirja.
- ___ Obsežno besedilo v učbeniku naj razdeli na manjše dele.
- ___ Z barvicami naj zaznamuje bistvene podatke.
- ___ Na list papirja naj nariše dva stolpca; v levega naj napiše podteme, v desnega pa bistvene podatke k podtemam.
- ___ Desni stolpec naj pokrije in glasno ponovi to, kar je napisano v njem.
- ___ Določi naj podteme posameznih delov besedila.

12. Vstavi, kar manjka.

Mama bi rada pomagala hčerki, _____ obiskuje sedmi razred osnovne šole.

Za učinkovito učenje so nujni zvezki, _____ mora biti urejeno napisana vsa učna snov.

Po čem prepoznamo rastlino, _____ pridobivajo bombaž?

Pri pouku smo si ogledali kemijsko reakcijo, _____ se neka snov spaja s kisikom.

Opisala vam bom žival, _____ verjetno ne veste veliko.

V povedih obkroži glavni stavek.**V kateri del povedi si vstavil manjkajoče besede?**

- a) V glavni stavek.
- b) V odvisni stavek.

Vprašaj se po odvisnikih.

Katere vrste odvisnik je v povedih? _____

V glavnem stavku v povedih pobarvaj tisti njegov del, ki ga dopolnjuje odvisnik.

Kaj je posebnost tega odvisnika? Podčrtaj pravilno trditev.

Da dopolnjuje povedek glavnega stavka./Da ne dopolnjuje povedka glavnega stavka.

Da je vprašalnica zanj *kateri + povedek iz glavnega stavka*./Da je vprašalnica zanj *kateri + dani samostalnik iz glavnega stavka*.

13. Preberi povedi.

a) Hčerka ne ve, katere naloge naj se loti najprej.

b) Če je kdaj odsotna od pouka, mora v zvezke prepisati obravnavano učno snov.

c) Ponovi naj tudi snov šolskih predmetov, ki bodo na urniku naslednji dan.

č) Kdor se uči iz zvezka in učbenika, naj dvigne roko.

d) Ko berem besedila v učbenikih, si podčrtam bistvene podatke.

e) Največ časa se učim tuji jezik, ker si ne morem zapomniti vseh besed.

f) Angleščino se učim tako, da na kartončke prepisem nepravilne glagole.

g) Sprašujem vas zato, da bi izvedela kaj novega o učenju.

V povedih pobarvaj glavni stavek.

Vprašaj se po odvisnikih. Vprašanja napiši na črte pod povedmi.

V kateri povedi je prilastkov odvisnik? Prepiši črko, ki stoji pred to povedjo. _____

Po čem si prepoznal prilastkov odvisnik? _____

14. Preberi povedi.

a) Hčerka mi je potožila, da se ne zna učiti.

b) Ker niste natančneje opisali hčerkinih težav, Vam bom odgovorila bolj na splošno.

c) Hčerka naj začne reševati tiste naloge, ki so ji najbolj neprijetne.

č) Če ima veliko dela, naj vmes naredi kratek tri- do petminutni odmor.

d) Ko naredi naloge, naj prebere snov tistega dne.

e) Lahko tudi prešteje strani, da bo imela pregled nad količino snovi.

f) Nataša se uči, kot ji je svetovala psihologinja.

g) Kdor se zna učiti, porabi za učenje manj časa kot jaz.

h) Čeprav hčerka sedi za knjigami ves dan, si ničesar ne zapomni.

V povedih pobarvaj glavni stavek.

Vprašaj se po odvisnikih. Vprašanja napiši na črte pod povedmi.

Odvisnikom določi vrsto – v preglednici podčrtaj pravilno ime in ga po potrebi dopolni.

V POVEDI	JE
a)	prilastkov/osebkov/predmetni/prislovnodoločilni odvisnik, in sicer _____
b)	prilastkov/osebkov/predmetni/prislovnodoločilni odvisnik, in sicer _____
c)	prilastkov/osebkov/predmetni/prislovnodoločilni odvisnik, in sicer _____
č)	prilastkov/osebkov/predmetni/prislovnodoločilni odvisnik, in sicer _____
d)	prilastkov/osebkov/predmetni/prislovnodoločilni odvisnik, in sicer _____
e)	prilastkov/osebkov/predmetni/prislovnodoločilni odvisnik, in sicer _____
f)	prilastkov/osebkov/predmetni/prislovnodoločilni odvisnik, in sicer _____
g)	prilastkov/osebkov/predmetni/prislovnodoločilni odvisnik, in sicer _____
h)	prilastkov/osebkov/predmetni/prislovnodoločilni odvisnik, in sicer _____

Kateri podatek vsebuje dana vrsta odvisnika? Poveži.

Osebkov odvisnik vsebuje _____

Predmetni odvisnik vsebuje _____

Prislovnodoločilni odvisnik vsebuje _____

Prilastkov odvisnik vsebuje _____

- 1 podatek o vsebini dejanja povedka iz glavnega stavka.
- 2 podatek o okoliščinah dejanja povedka iz glavnega stavka.
- 3 podatek o značilnostih nekega pojava, ki je v glavnem stavku poimenovan s samostalnikom.
- 4 podatek o vršilcu dejanja povedka iz glavnega stavka.

15. Preberi zložene povedi.

Predrla se mi je žoga, ki je narejena iz plastike.

Za čaj nabiramo zelišča, ki zdravijo.

V Prekmurju smo kupili vrč, ki je izdelan iz gline.

V Franciji smo si ogledali most, ki visi.

Poimenuj vasi, ki so okoli nas.

Neznane besede sem prepisala v zvezek, ki nima črt.

V povedih pobarvaj glavni stavek in obkroži odvisnik.

Kateri odvisnik je v teh povedih? _____

Po čem to veš? _____

Odvisni stavek pretvori v pridevnik in z njim dopolni enostavčne povedi.

Predrla se mi je _____ žoga.

Za čaj nabiramo _____ zelišča.

V Prekmurju smo kupili _____ vrč.

V Franciji smo si ogledali _____ most.

Poimenuj _____ vasi.

Neznane besede sem prepisala v _____ zvezek.

16. Preberi povedi.

Prebrala sem vprašanje, ki ga je napisala zaskrbljena mama.

V šoli smo si ogledali posnetek, ki govori o umivanju zob.

Peter je obnovil nasvet, ki je napisan za učence in učenke osnovne šole.

Z zanimanjem sem prebrala nasvet, ki je bil objavljen na spletu.

Katera trditev o teh povedih je pravilna? Podčrtaj jo in jo pojasni.

Povedi v tej nalogi so *enostavčne/zložene*, saj _____

V povedih pobarvaj glavni stavek in obkroži odvisnik.

Kateri odvisnik je v teh povedih? _____

Odvisnik pretvori tako, da boš tvoril enostavno poved; dopolni jo.

Prebrala sem vprašanje _____

V šoli smo si ogledali posnetek _____

Peter je obnovil nasvet _____

Z zanimanjem sem prebrala nasvet _____

17. Vstavi vejico.

V tej nalogi najprej poimenujte človeka ki raziskuje podzemne jame.

Pilot ki pilotira nadzvočno letalo ima v letalu izmetni sedež.

Pri preverjanju svojih rešitev si pogosto pomagam z rešitvami ki ste jih objavili na spletu.

Izmisli si »čarobno formulo« s katero si boš pomagal v težavah.

Bralno značko ki se uradno zaključila aprila sem opravil že pred novim letom.

V povedih pobarvaj glavni stavek.

Opazuj glavni stavek v teh povedih.

Kaj si opazil? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- a) Glavni stavek stoji v vseh povedih pred odvisnikom.
- b) Glavni stavek stoji v vseh povedih za odvisnikom.
- c) Glavni stavek stoji v vseh povedih razdeljen na dva dela.
- č) Glavni stavek stoji v treh povedih pred odvisnikom, v dveh pa je razdeljen na dva dela.
- d) Glavni stavek stoji v štirih povedih pred odvisnikom, v eni pa je razdeljen na dva dela.

V katerih povedih je glavni stavek razdeljen na dva dela in v katerih stoji pred odvisnikom – v prvi, drugi, tretji, četrti ali peti povedi? Dopolni odgovora.

Glavni stavek je razdeljen na dva dela v _____

Glavni stavek stoji pred odvisnikom v _____